

Stämmobeslut Partistämman 2011
Område 5

Område: Rättsväsende, civilrätt, demokrati och integritet	Sidantal: 24
--	-----------------

KOMMITTÉ 5 - RÄTTSVÄSENDE, CIVILRÄTT, DEMOKRATI OCH INTEGRITET

MOTIONER

RÄTTSHJÄLP - MOTION NR 5:1-5:3

5:1:1. Att Centerpartiet agerar så att det i lagen framgår att rättsskyddsförsäkringen ska gälla vid förvaltningsrättsliga tvister.

5:1:2. Att Centerpartiet agerar så att hemförsäkringen även ska omfattas av rättshjälp vid förvaltningsrättsliga tvister, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

5:2. Att Centerpartiet agerar så att hemförsäkringen även ska omfattas av rättshjälp vid avtalsrättsliga tvister, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10% dock max 40 tkr.

5:3:1. Att Centerpartiet agerar så att det i lagen framgår att de skadelidande har rätt till juridiskt ombud i samband med skaderegleringen, på bekostnad av Försäkringsbolagen.

5:3:2. Att Centerpartiet i första hand, jobbar för att de skadelidande har rätt till statlig rättshjälp i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå.

5:3:3. Att Centerpartiet i andra hand, jobbar för att de skadelidande via hemförsäkringen eller trafikförsäkringen har rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Motionsyttrande: Rättshjälp har som syfte att hjälpa privatpersoner som inte kan få rättslig hjälp genom något annat sätt. I första hand ska privatpersoner använda rättsskyddet i hemförsäkringen om man är i behov av ekonomisk hjälp för ombud i samband med tvist. Hur rättsskyddet ser ut framgår av försäkringsbrev och dess villkor. Hemförsäkringens rättsskydd tar sikte på de tvister man som privatperson kan råka ut för i det allmänna dagliga privatlivet. Däremot omfattas inte en tvist som ska prövas av en administrativ myndighet, såsom t.ex. förvaltningsrätten.

I förvaltningsrättsliga mål råder det ofta stor ojämnhet mellan parterna. Det allmänna, myndigheten, besitter i dessa mål såväl resurser som kunskap som är överlägsna den enskilde. Förvaltningsdomstolar har därför en långtgående utredningsplikt och ansvarar för att målet blir tillräckligt utrett. I denna plikt kan t.ex. ingå att ge parterna anvisningar om hur utredningen bör kompletteras. I detta hänseende kan man säga att det är domstolen som ska se till att rättssäkerheten för den enskilde garanteras.

Det finns dock, efter prövning, möjlighet att få rättshjälp i förvaltningsrättsliga tvister och även möjlighet att lägga till rättsskydd som tillval till hemförsäkringen om man så önskar. Att lägga in rättsskydd för förvaltningsrättsliga tvister i hemförsäkringen skulle innebära dyrare försäkringar för alla. Detta finner vi inte som rimligt mot bakgrund av omständigheterna när det gäller förvaltningsmyndigheternas utredningsskyldighet.

För såväl konsumenttvister som arbetsrättsliga tvister finns det i vissa fall möjlighet att få rättshjälp, under förutsättning att man uppfyller kraven för rättshjälp. Det finns också möjlighet att i vissa fall få rättshjälp antingen som rättsskydd via hemförsäkringen eller vid arbetsrättsliga tvister via det fackförbund man eventuellt tillhör. Vi anser att dagens system är en rimlig avvägning mellan de olika ingångar som finns och är därför inte beredda att föreslå någon förändring.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:1 avslås.
- Att motion 5:2 avslås.
- Att motion 5:3 avslås.

NÄMNDEMÄN OCH PRÖVNINGSTILLSTÅND - MOTION 5:4-5:5

5:4. Att Centerpartiet tar upp en diskussion om hur våra domstolar ska vara sammansatta, om det behövs nämndemän och hur de i så fall ska utses och hur rättsväsendet ska säkerställas.

5:5. Att Centerpartiet ska verka för att krav införs i processlagstiftningen på att samtliga beslut om prövningstillstånd ska motiveras utförligt.

Motionsyttrande: Nämndemannasystemet är till för att fylla flera olika syften. Bland de viktigaste är att lekmanamedverkan ska bidra till att upprätthålla medborgarnas förtroende för domstolarnas verksamhet och tillgodose medborgarnas intresse av insyn i den dömande verksamheten. Lekmanamedverkan tillför också ett perspektiv på allmänhetens värderingar och ska vara stödjande till domaren. Själva lagtolkning är det domaren som har ansvar för och informerar nämndemännen om. Det tillhör även domarens funktion att för nämndemännen redogöra för vad förarbeten och praxis säger.

En av de stora utmaningarna när det gäller nämndemännen är hur vi ska få en nämndemannakår som återspeglar befolkningen. Det område där det idag råder störst brister inom kåren är åldersfördelningen, vi har en hög medelålder på våra nämndemän. Däremot ser det bättre ut när det gäller fördelning över kön och etnisk bakgrund.

Vi ser inte anledning att i grunden förändra domstolens sammansättning. Däremot behöver nuvarande nämndemannasystem utvecklas för att bättre avspegla befolkningsstrukturen. Nämndemannasystemet har mot bakgrund av ovan en viktig funktion för att garantera lekmanainflytandet.

Motionsyttrande: Vi anser det i likhet med motionären vara rimligt att beslut i ärenden om prövningstillstånd motiveras. Detta är av betydelse för upprätthållande av rättssäkerheten och att varje individ som ansöker om prövningstillstånd ska känna att man fått sin fråga prövad och på vilka grunder beslutet fattats.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:4 avslås.
- Att motion 5:5 bifalls.

POLISEN - MOTION 5:6-5:7

5:6. Att Centerpartiet ska verka för att Polis och Räddningstjänst ska använda sig av ett enhetligt nationellt sök- och kommunikationssystem för att öka säkerheten på landsbygden.

5:7:1. Att polisens yttre tjänstgöring ska uppgå till minst 50 % av arbetstiden.

5:7:2. Att fot och cykelpatrullering ska ingå som ett naturligt inslag i den dagliga verksamheten i yttre tjänst.

5:7:3. Att alla poliser ska erbjudas gratis skollunch för att öka kontaktytan och skapa relation genom bemötande och kommunikation.

Motionsyttrande: Det är absolut nödvändigt att polis och räddningstjänst snabbast möjligt kan komma fram till den plats det gäller. Det kommunikationssystem som idag används av Polisen kallas Rakel. Detta system har också kommunerna/räddningstjänsten möjlighet att använda sig av och det är i nuläget mer än 100 kommuner som redan använder sig av Rakel som kommunikationssystem. Vi ser gärna att fler kommuner ansluter sig till detta system. Självklart välkomnar vi de förbättringar som kan ske av systemet men vi tror inte att det är läge att introducera ännu ett nytt kommunikationssystem, särskilt inte med tanke på de höga kostnader det medför att ta fram dylika kommunikationssystem.

Motionsyttrande: Att vi har poliser som är synliga ute i samhället även när brott inte har begåtts betyder mycket för förtroendet för polisen. Vi tycker också att det är en bra målsättning att öka polisens tjänstgöring i yttre tjänst. Däremot finner vi det inte lämpligt att sätta upp en absolut nivå för denna tjänstgöring. Även om det är goda intentioner i motionärernas förslag att fot- och cykelpatrullering ska ingå som ett naturligt inslag i den dagliga verksamheten i yttre tjänst tycker vi heller inte att det är lämpligt att slå fast på vilket sätt detta ska ske. Olika åtgärder för att öka polisens synlighet och tillgänglighet får ske utifrån de förutsättningar som finns på olika platser i landet, bland annat ur arbetsmiljöhänsyn, säkerhetshänsyn och hur det är praktiskt genomförbart.

Partistämman beslutade:

- Att anse motion 5:6 besvarad.
- Att anse att-sats 5:7:1 besvarad.
- Att att-sats 5:7:2 avslås.
- Att att-sats 5:7:3 avslås.

ORDNINGSFRÅGOR MOTION 5:8-5:11

5:8. Att stämman uppmanar våra kommunalt förtroendevalda att aktivt arbeta för att förhindra klotter.

5:9:1. Att riksdagen lagstiftar om att ägarna till aggressiva hundraser är skyldiga att hålla hunden kopplad med munkorg då den vistas utanför hemmet.

5:9:2. Att polisen får utökade befogenheter att omhänderta och avliva aggressiva hundar.

5:10:1. Att polisen måste kunna inge respekt och få ett verksamt vapen mot dessa brott. (motorfordon som ägs av bulvaner)

5:10:2. Att de fordon som framförs i trafiken och har obetalda avgifter eller om föraren har obetalda skulder för trafikförseelser/trafikbrott ska polisen ges möjligheten att transportera fordonet till uppställningsplats för att säkra statens/kommunens fordringar. Ägaren/föraren ska inom utsatt tid kunna hämta sitt fordon mot kvitto på betalda skulder och bärgningskostnader.

5:11:1. Att begreppet hederskultur tas ur bruk i landet och ersätts med ohederskultur.

5:11:2. Att begreppet hedersmord tas ur bruk i landet och ersätts med mord.

5:11:3. Att begreppet hedersvåld tar ur bruk i landet och ersätts med misshandel.

5:11:4. Att svenska seder och bruk och människors lika värde informeras om på SFI.

Motionsyttrande: Vad gäller Stockholm finns det i kommunen precis som motionären tar upp en 24-timmarsregel inom vilken klotter som anmäls ska saneras. Vi ser det som positivt om fler kommuner sätter upp liknande mål, vi får också förutsätta att förtroendevalda runt om i landet

arbetar med åtgärder som i sig kan minska klottret. Det är olika åtgärder som behövs på olika platser.

Motionsyttrande: Det går inte att säga att det enbart är inom vissa hundraser det finns aggressiva hundar, de återfinns bland alla raser beroende på vilken mental status en hund har. Oavsett vilken hundras det rör ska ägarna alltid ha den uppsyn och kontroll som krävs över sin hund. Vad gäller katter och hundar har ägarna så kallat strikt ansvar för de saker djuret gör. Vilket innebär att ägaren ansvarar för eventuella skador hunden orsakar oavsett om det finns ett vårdslöst handlande med eller inte.

Lagen om tillsyn över hundar och katter som bland annat reglerar polisens befogenheter att omhänderta och avliva aggressiva hundar ändrades under 2008 så att dessa befogenheter utökades. Lagändringarna trädde ikraft den 1 juli 2008. Syftet med de förändringar som genomförts är att såväl människor som hundar ska kunna vara trygga. En person ska inte behöva skrämmas av en hund och därav bli hundrädd. En hund ska heller inte bli attackerad av en annan hund och bli skrämmd och därefter uppfattas som en aggressiv hund.

Motionsyttrande: Det är ett växande problem motionären tar upp. Centerpartiets hållning i frågan är redan idag att en bil ska kunna tas i beslag för att böter/avgifter som bilen har orsakat ska betalas.

Motionsyttrande: Att arbeta för alla människors lika värde är ett uppdrag vi aldrig får lägga åt sidan. Vi ser liksom motionären ingen heder i att brott begås med hedern som motiv. Däremot tror vi inte att vägen fram är att försöka ta vissa ord ur bruk. Dessa ord finns inte intagna i lagstiftningen som brottsrubriceringar utan är ord som kommit att användas i samhällsdebatten, varför vi också ser det svårt att försöka begränsa användningen av dessa ord. Sfi, svenska för invandrare, är en grundläggande utbildning i svenska språket och det svenska samhället. Denna utbildning ska vila på grundläggande värden som uttrycks i läroplanen för de frivilliga skolorformerna. Det motionären uttrycker förmedlas således redan i dag i Sfi-utbildningen.

Partistämman beslutade:

- Att anse motion 5:8 besvarad.
- Att anse motion 5:9 besvarad.
- Att anse motion 5:10 besvarad.
- Att att-sats 5:11:1-5:11:3 avslås.
- Att anse att-sats 5:11:4 besvarad.

SEXXÖPSLAGEN – MOTION 5:12

5:12. Att Centerpartiet verkar för att sexköpslagen ska avskaffas.

Motionsyttrande: Sedan den 1 januari 1999 är köp av sexuell tjänst kriminaliserat i Sverige. Förbudet infördes eftersom prostitution och köp av sexuell tjänst anses vara ett angeläget samhällsligt intresse att bekämpa. Kriminaliseringen är riktad mot efterfrågan av sexuella tjänster, dvs. mot sexköpare och presumtiva sexköpare.

Förbudet mot köp av sexuell tjänst har varit i kraft i över tio år och frågan om en utvärdering av förbudet har aktualiserats vid flera tillfällen. Också internationellt finns ett stort intresse för det svenska förbudet.

Under 2010 presenterades i SOU 2010:49 en utvärdering av förbudet. Några av slutsatserna i utvärderingen är att ingenting tyder på den farhåga som tidigare fanns om att prostitution i gatumiljö skulle ha flyttat till inomhusmiljö istället. Eftersom denna typ av verksamhet är beroende av att kunna exponera sig för att kunna komma i kontakt med kunder är det osannolikt att det skulle finnas någon omfattande prostitution som är helt okänd. Personer som i olika funktioner arbetar på fältet anser inte att det har skett någon ökning av prostitutionen sedan förbudet infördes, medan det under motsvarande tid har skett en ökning av prostitutionen i våra nordiska grannländer.

Människohandel för sexuella ändamål är en växande form av allvarlig ekonomisk brottslighet i stora delar av världen. Även om det är svårt att bedöma den exakta omfattningen av människohandel för sexuella ändamål i Sverige anses etableringen av denna typ av kriminalitet ha betydligt mindre omfattning här än i andra jämförbara länder. Enligt Rikskriminalpolisen är

det uppenbart att förbudet mot köp av sexuell tjänst fungerar som en barriär för människohandlare och kopplare som överväger att etablera sig i Sverige.

Utöver en kriminalisering av köp av sexuell tjänst är det nödvändigt att på olika plan också arbeta med att förebygga såväl köp av sexuell tjänst som människohandel för sexuella ändamål. Det kan handla om att ge stöd till barn och ungdomar som riskerar att hamna i prostitution. Härutöver behövs det handlingsplaner grundade på professionella metoder för att arbeta med och ge stöd till personer som befinner sig i prostitution.

Vid Centerpartiets stämma i Örebro 2009 tog stämman beslut om att vi ville höja straffskalan för köp av sexuell tjänst. Stämman tog också beslut om att den som ”upsåtligen” köper sex av en person som är utsatt för människohandel ska kunna dömas för våldtäkt.

Vår mening är att sexköp inte är en normal köp- och säljtransaktion, utan ett utnyttjande och kommersiell exploatering av personer som befinner sig i en utsatt situation. Det är dessa personer lagen är till för att skydda. Mot bakgrund av detta samt ovan redovisade utvärdering är vår starka uppfattning att köp av sexuell tjänst ska vara kriminaliserat i Sverige.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:12 avslås.
- Att Centerpartiet aktivt ska verka för att stärka medlen till att arbeta mot alla former av människohandel och prostitution.

INTEGRITET - MOTION 5:13-5:15

5:13:1. Att Centerpartiet verkar för att upprätthålla principen om mere conduit.

5:13:2. Att Centerpartiet arbetar för att upprätthålla nätneutralitet genom konkurrens, inte genom lagstiftning.

5:13:3. Att Centerpartiet arbetar för att återupprätta förtroendet i integritetsfrågorna, till exempel genom att skjuta upp införandet av datalagringsdirektivet, öppet motarbeta EU kommissionens förslag om att lagra flygpassageraruppgifter, samt verka för en översyn av FRA-lagen.

5:13:4. Att Centerpartiet återgår till principerna fastlagda i Öppenhetsmanifestet i regeringssamarbetet.

5:14:1. Att Centerpartiet verkar för en samlad utredning om vad dagens lagstiftning innebär för den enskildes personliga integritet.

5:14:2. Att Centerpartiet vid varje regeringsförslag som rör lagstiftning på Internet- och kommunikationsområdet kräver en transparent och offentlig integritetsprövning.

5:14:3. Att Centerpartiet arbetar för att avskaffa integritetskränkande lagstiftning, som FRA, datalagringsdirektivet och IPRED.

5:15:1. Att vi tillsätter en förnyelsegrupp inom området personlig integritet utöver de förnyelsegrupper som redan existerar.

5:15:2. Att Centerpartiet är tydligare om var man står i dessa frågor samt står upp för dem när det kommer till skarpt läge.

Motionsyttrande: Principen om mere conduit bygger på en budbärarimmunitet – det vill i detta fall säga att Internetleverantörerna inte ska ha ansvar för vad som genom deras tjänster ”skickas” via nätet. Redan vid stämman 2009 togs beslut om att vi ansluter oss till denna princip.

Den europeiska regleringen av elektronisk kommunikation inriktas på tillträdeskonkurrens. Användaren ska kunna välja och byta mellan olika leverantörer för sitt bredband. I likhet med EU-kommissionen anser Centerpartiet inte att det finns skäl att i lagstiftning införa krav på nätneutralitet.

Skyddet av den personliga integriteten har en central plats i Centerpartiets värdegrund. Det öppna och demokratiska samhället hotas i dag på flera sätt. Terroristattacker är tydliga exempel på detta. Datalagring, övervakning och registrering är andra. Det är viktigt att brottsbekämpningen, liksom annan kartläggning och övervakning, står i samklang med skyddet av den personliga integriteten. Centerpartiet eftersträvar ett öppet samhälle, inte ett övervakningssamhälle där den personliga integriteten inte respekteras.

Genom ett antal ärenden där vi i regeringsförhandlingar inte fått gehör för våra ståndpunkter har Centerpartiets ställning som värnare av integritetsfrågorna fått sig en rejäl törn. Vi måste framöver agera med krafttag i dessa frågor.

Motionären lyfter ett antal exempel där man idag önskar agerande från Centerpartiet. Centerpartiet har såväl under framtagandet av datalagringsdirektivet som under regeringsförhandlingar varit tydliga motståndare till detta direktiv. Vi har dessvärre inte fått gehör för samtliga våra synpunkter. Vad gäller införandet av datalagringsdirektivet ligger Sverige redan illa till när det gäller tidpunkt för införande. Att skjuta upp införandet av direktivet är inte ett val vi har, vi måste följa de beslut som fattas inom EU-samarbetet. Det vi nu får arbeta med är att på EU-nivå få till stånd förändringar av direktivet. Det ligger åter ett pågående mål i EU-domstolen där EU-kommissionen har ett antal yrkanden med anledning av Sveriges försenade genomförande. Status i detta pågående mål är att Sverige ska avge ett svaromål med vår syn på saken. Bland annat yrkar EU-kommissionen att Sverige till kommissionen ska betala såväl vite som standardbelopp samt rättegångskostnader. Går kommissionens yrkanden igenom blir det oerhört kostsamt för Sverige.

Vi riskerar nu såväl böter som vite vid för sent införande av bestämmelserna.

En effektiv signalspaning är viktig för att vi snabbt ska få information om eventuella hot mot landet såsom till exempel militära angrepp och grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen. Under lång tid kunde signalspaning bedrivas utan tydlig reglering i lag - något som inte var rättssäkert. Detta tyckte vi inte var acceptabelt. Centerpartiet var när det gäller lagstiftningen kring signalspaning starkt drivande i integritetsskyddsfrågorna. Genom detta fick vi till stånd ett antal förbättringsåtgärder, till exempel att FRA måste ansöka hos domstol för vilka ändamål man vill kunna söka för, vilka sökbegrepp man vill kunna använda osv, en underrättelseskyldighet mot enskild infördes också. Ett ytterligare krav från Centerpartiet var att det ska till en kontrollstation som ska granska hur lagstiftningen har fungerat ur integritetssynpunkt. Denna kontrollstation ska påbörjas under hösten 2011.

När det gäller IPRED-lagen har den inte fått den effekt som syftet var varför vi instämmer med motionären att denna lag borde kunna tas bort.

Centerpartiet har sedan öppenhetsmanifestet antogs såväl i riksdags- som regeringsarbetet arbetat efter de principer som där anges. Detta är något vi fortsättningsvis också ska driva.

2008 presenterades Integritetsskyddsutredningen som en samlad utredning över lagstiftning på integritetsskyddsområdet. Utredningen innehåller flera åtgärder som vi står bakom att genomföra.

Det finns mängder med lagstiftning som är integritetskränkande men som vi ändå tillåter oss att ha. Vad vi måste göra är att få till en bättre proportionalitetsbedömning mellan det integritetsintrång en lagstiftning medför och behovet och effektiviteten av åtgärden.

Vi står bakom motionärens att-sats att integritetsprövning bör göras, dock vill vi gärna se att den även genomförs på områden som ligger utanför Internet- och kommunikationsområdet (t.ex. även vid passageraruppgifter m.m.) varför vi föreslår att en integritetsprövning ska ske vid varje nytt lagförslag med bäring på personlig integritet.

Motionsyttrande: Integritetsfrågorna är mycket viktiga för partiet. De förnyelsegrupper som tillsatts har sin grund i bedömningen att det är inom just dessa områden som ett förnyelsearbete är mest centralt för partiet. Det betyder på intet sätt att integritetsfrågorna har förlorat i betydelse. Två av förnyelsegrupperna arbetar med frågor som vi profilerade oss med i valet och tre nya områden valdes ut att också bli förnyelseområden. Det är ett ambitiöst projekt. I det kommande idéprogramarbetet kommer de frågor som motionen aktualiserar att belysas. Se även resonemang i kommitté 18, organisationsfrågor.

Som regeringsparti är det, och har varit, nödvändigt för Centerpartiet att komma överens med våra allianskollegor inom en rad områden där integritetsaspekter varit betydelsefulla. Det har också varit frågor som innehållit svåra och viktiga avvägningar mellan olika intressen. Vi har arbetat mycket aktivt för att inom dessa områden få skyddet för den personliga integriteten så stark som möjligt och varit öppna och tydliga med det.

Partistämman beslutade:

- Att anse att-sats 5:13:1 besvarad.
- Att att-sats 5:13:2 bifalls.
- Att att-sats 5:13:3 bifalls.
- Att anse att-sats 5:13:4 besvarad.
- Att anse att-sats 5:14:1 besvarad.

- Att att-sats 5:14:2 avslås till förmån för partistyrelsens att-sats ” Att en integritetsprövning ska ske vid varje nytt lagförslag med bäring på personlig integritet.”
- Att anse att-sats 5:14:3 besvarad.
- Att anse att-sats 5:15:1 besvarad
- Att anse att-sats 5:15:2 besvarad

ALLMÄNNA HELGDAGAR - MOTION NR 5:16

5:16. Att Centerpartiet verkar för att avskaffa lagen om allmänna helgdagar

Motionsyttrande: Våra nationella helgdagar är något som sitter djupt i folksjälen. De står för en del av vårt kulturarv. Att avskaffa de allmänna helgdagarna skulle sannolikt skapa splittring i samhället.

Det är också ett system som fungerar relativt väl. Att ha gemensamma helgdagar ger något för alla att hänga upp livet på, oavsett om man delar intresse för den historiska bakgrunden för dem eller inte.

Det är i dag möjligt att exempelvis ha sin butik öppen på en helgdag så ur det perspektivet så är lagstiftningen inget problem. Om man har andra högtidsdagar som man som enskild privatperson vill vara ledig så hanteras det bäst i samråd med arbetsgivaren. Sammantaget finns många skäl att behålla lagen.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:16 avslås

PERMISSION FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE - MOTION NR 5:17

5:17. Att kommunallagen ändras så att det blir möjligt att få tidsbegränsad permission från kommunfullmäktige vid tillfällig folkbokföring i annan kommun, under förutsättning att:

- Man har giltiga skäl och kan styrka sin flytt (t.ex. jobb, studier)

- Man ämnar flytta tillbaka inom 18 månader

- Flytt endast sker en gång under samma mandatperiod

Motionsyttrande: Det är av yttersta vikt att finna modeller för att göra det enklare att ta förtroendeuppdrag. Som motionärerna framhåller är unga ofta mer rörliga och skulle ha nytta av en förändring av lagen. De framhåller också att det skulle gynna alla grupper.

Samhället har förändrats så att fler personer också exempelvis tjänstgör utomlands under perioder och det vore positivt med en ändring av lagen så att den blir bättre anpassad efter dagens verklighet. Det finns därför anledning att se över kommunallagen i detta avseende. Motionens att-sats tar upp några av de kriterier som är viktiga att ha med i en sådan översyn.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:17 bifalls

FÖRFATTNINGSDOMSTOL - MOTION NR 5:18

5:18. Att författningsdomstol införs i Sverige

Motionsyttrande: Med en författningsdomstol kan medborgarna utkräva ansvar med utgångspunkt i de grundläggande fri- och rättigheterna i regeringsformens andra kapitel. I en författningsdomstol skulle även kommuner och regioner ha möjlighet att föra sin talan om överliggande nivå inkräktar på deras kompetensområden. Centerpartiet vill redan sedan tidigare inrätta en författningsdomstol. Denna uppfattning ligger fast. Ett steg i rätt riktning har tagits med den nya grundlagen som innebär att det nu från årsskiftet för svenska domstolar har tillkommit en lagprövningsrätt.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:18 anses besvarad

HUVUDMANNASKAP FÖR BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN - MOTION NR 5:19

5:19. Att partiet ska verka för att huvudmannaskapet för begravningsverksamheten bör flyttas över från Svenska kyrkan till Sveriges kommuner, samt att våra äldre kyrkor och kyrkogårdar bör ägas och förvaltas kommunalt.

Motionsyttrande: Det system för begravningsverksamheten som finns i dag fungerar bra och är djupt rotat i folksjälen. Frågan har också utretts. Kommunerna är inte intresserade av att ta över verksamheten. Det nuvarande systemet är också kostnadseffektivt. Huvudmannaskapet för begravningsplatserna har också Svenska kyrkan (med undantag för Stockholms stad och Tranås). Det är också Svenska kyrkan som äger krematorier, begravningsplatser, byggnader med koppling till begravningsverksamhet etcetera. Det gör att en förändring av det nuvarande systemet skulle bli komplicerat att genomföra.

Dagens system är också välreglerat och är i lagstiftningen skild från de delar som har med trosfrågor att göra. Begravningsavgiften som finansierar verksamheten särredovisas också. Huvudmannen har också ansvar för att tillhandahålla konfessionslösa lokaler för dem som så önskar.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över verksamheten. Länsstyrelsen har också allmänhetens ombud i alla beslutande organ.

Det faktum att det fungerar väl i dag och att en förändring skulle medföra ett mycket omfattande arbete leder till slutsatsen att det bästa är att låta dagens system fortsätta gälla.

När det gäller ägande och förvaltning av äldre kyrkor och kyrkogårdar är det ett kulturarv som enligt lång tradition ägts och vårdats av Svenska kyrkan. Det är en ordning som Centerpartiet värnar.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:19 avslås

E-RÖSTNING - MOTION NR 5:20

5:20. Att man bör undersöka möjligheten att rösta vid val med e-legitimation och hur valhemligheten bevaras

Motionsyttrande: Det är mycket angeläget att ta fram säkra och smidiga sätt att rösta. Ny teknik möjliggör nya sätt att åstadkomma detta. Mycket talar för att e-röstning kommer att införas även om det troligen inte kommer att ske med e-legitimation eftersom det finns osäkerhet kring den modellen när det gäller valhemligheten. Säkrare är det då med e-röstning i vallokal där valhemligheten tydligt kan säkerställas samtidigt som vinster med e-röstning i form av att valsedlar ej kan komma på avvägar och att valresultatet blir klart snabbare tas hem.

Det kan ske försöksverksamhet på detta område 2014. Från utlandet finns exempel som fungerat bra som i Norge och exempel där problem uppstått som i Finland. Det är angeläget att arbeta vidare med frågan i en parlamentarisk utredning som är planerad. I utredningen är det lämpligt att se över denna fråga brett.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:20 anses besvarad
- Att utredningen om e-röstning ska göra en bred översyn

SUCCESSIONSORDNINGEN - MOTION NR 5:21

5:21. Att Centerrörelsen ska jobba för att paragraf 4 och 5 i successionsordningen stryks

Motionsyttrande: Kungahuset är en stark symbol för nationen Sverige. Det finns också ett brett folkligt stöd för vår konstitutionella monarki. Centerpartiet stöder monarkin så länge den fungerar som idag. Det vill säga att monarken inte har någon makt utan endast en representativ funktion. Anledningen till detta ställningstagande är att vi anser att ett maktämbete inte ska kunna ärvas. Makt att besluta om allas våra angelägenheter ska tillfalla den som ställt upp i allmänna val. Alla röstberättigade ska då ha haft chansen att lägga sin röst på den de anser är mest lämpad att företräda folket.

Kungahusets funktion som representant för Sverige är positivt för vårt land. Det medför till exempel bra PR för Sverige som näringslivet, till exempel i form av industrin och turistnäringen,

kan dra nytta av. Centerpartiet vill bevara monarkin i dess nuvarande form – ett kungahus som endast har en representativ funktion. För detta har det över tid funnits en bred folklig förankring.

Centerpartiet hävdar religionsfriheten och den ska principiellt gälla alla, även statschefen. Frågan om att inhämta regeringens godkännande inför ett giftermål får ses i sitt historiska sammanhang. Centerpartiet står bakom ”Torekovskompromissen” från 1971 som ligger till grund för dagens lagstiftning på området. Denna innebär en avvägning mellan de frågor motionärerna tar upp och en bred samsyn kring successionsordningen. I frågor rörande successionsordningen ska eventuella förändringar ske i stort parlamentariskt samförstånd.

Det är därför inte aktuellt i dag att göra en översyn av lagen - varken i dess helhet eller de två av motionärerna nämnda paragraferna.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:21 avslås

VAL - MOTION NR 5:22

5:22:1. Att man inför olika valår för kommun och riksdagsval

5:22:2. Att landstingsval kan vara samma år som kommunval

5:22:3. Att man tar bort spärren vid personval

Motionsyttrande: Frågan om hur vi bäst får vår demokrati att fungera är mycket angelägen att ständigt hålla en diskussion kring. Den huvudsakliga orsaken till att Centerpartiet har uppfattningen att det är klokt att bibehålla dagens ordning med gemensam valdag är att alternativet riskerar att minska valdeltagandet. De skäl som talar för skilda valdagar, nämligen att mer fokus då skulle riktas mot lokala och regionala frågor, är också viktigt att ta hänsyn till.

Det finns nu med omvalet den 15 maj 2011 i en del av Örebro kommunalt samt i Västra Götaland regionalt erfarenheter att dra. Till exempel visade valet i Västra Götaland att det gick att få en debatt som fokuserade på de regionala frågorna. Valdeltagandet blev lågt, men det ska inte tas som intäkt att skilda valdagar är oklokt. Istället är det nu viktigt att följa den analys och utvärdering som sker med anledning av dessa omval.

I frågan om borttagande av personvalspärren är partiets åsikt att det är en bra idé. För Centerpartiet går människor före system. Det är väljarna som ska bestämma, inte partierna. Därför vill vi att personvalsspärrarna ska tas bort. Det finns ett stämmobeslut från 2009 på detta och Centerpartiets uppfattning i frågan ligger fast.

Partistämman beslutade:

- Att att-sats 5:22:1 avslås
- Att anse att-sats 5:22:2 besvarad
- Att anse att-sats 5:22:3 besvarad

SOMMARTID - MOTION NR 5:23

5:23. Att Centerpartiet verkar för att sommartid införs redan från månadskiftet februari/mars varje år, företrädevis vid samma datum som detta sker i USA och andra europeiska länder.

Motionsyttrande: Inom EU börjar och slutar sommartid vid samma tidpunkt. Ett EU-direktiv reglerar vilka datum som sommartid ska införas. Partistyrelsen ser ingen anledning att ändra gällande ordning.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:23 avslås

ÅNGERVECKA VID FÖRSÄLJNING TILL FÖRETAGARE – MOTION 5:24-5:25

5:24. Att det införs en lag, som ger rätt till en underskrift innan man ingår avtal eller en ångervecka även för företagare vid mottaget avtal.

5:25:1. Att en ångerperiod införs även vid försäljning till företagare

5:25:2. Att företagarens underskrift krävs för att avtalet ska gälla

Motionsyttrande: Dagens lagstiftning om telefonförsäljning är huvudsakligen utformad för enskilda konsumenternas skydd genom distans- och hemförsäljningslagen. En mycket effektiv

lag som gör ingående av avtal per telefon mindre dramatisk för konsumenten. Reglerna i distans- och hemförsäljningslagen kan dock inte användas när köparen är en näringsidkare. I dessa relationer är parterna mer jämbördiga och har att slå vakt om sina egna intressen utan att staten ska gripa in med alltför mycket skyddslagstiftning.

Erfarenheter från småföretagare och föreningar visar emellertid att skyddet inte räcker till då oseriös telefonförsäljning förekommer. Även om det stora flertalet telefonförsäljningsföretag bedrivs på ett seriöst sätt, så finns det företag som ägnar sig åt mer eller mindre omfattande oseriös verksamhet. Det kan handla om fakturaskojeri eller användande av oetiska försäljningsmetoder.

Det kan konstateras att branschen själv vidtagit åtgärder som ligger i linje med delar av motionsönskemålen. Genom en frivillig branschöverenskommelse för att lösa problem

har Svensk Handel, Sveriges Call-Center Förening och Swedma ingått en överenskommelse som innebär att man inför en ångervecka mellan företag. Den ångerperiod som motionärerna vill lagstifta om blir i detta hänseende överflödigt. Dessutom innebär förslaget mer regelkrångel och det är mycket tveksamt om en lag kommer att kunna stoppa de oseriösa säljföretagen.

Förslaget om att införa krav på skriftlig bekräftelse av ett avtal som har initierats per telefon är problematiskt. Tunga skäl som talar mot införandet av skriftliga formkrav i avtalssituationer är att det i praktiken innebär mer regelkrångel och ett försvårande av avtal. Krav på skriftlig bekräftelse är inte heller oproblematiskt i hänseende till svensk rätt där huvudregeln är att avtal kan ingås formlost. Ett muntligt avtal gäller således i lika hög grad som ett skriftligt avtal. Ett krav på skriftlig bekräftelse innebär i praktiken att distansavtal per telefon inte kommer att kunna träffas, eftersom avtalet inte blir giltigt förrän det skriftligen har bekräftats. PS är av uppfattningen att skriftliga formkrav endast ska införas om det eftersträvar syftet, att motverka oseriös telefonförsäljning, inte kan uppnås på något annat mindre ingripande sätt.

Partistämman beslutade:

- 37. att motion 5:24 avslås
- att motion 5:25 avslås
- Att Centerpartiet verkar för en översyn i syfte att motverka oseriös telefonförsäljning till näringsidkare.

KONSUMENTFRÅGOR – MOTION 5:26 OCH 5:29

5:26. Att en allmän debatt och utredning ang. hanteringen och användandet av förpackningar sker.

5:29. Att Centerpartiet tar initiativ till samtal med aktörerna på marknaden för att minska möjligheterna för barn att på egen hand via telefon eller dator köpa tjänster

Motionsyttrande: Motionen yrkar på en utredning och allmän debatt hur förpackningar används och tillverkas. PS instämmer att det är nödvändigt med en kritisk och ifrågasättande hållning som konsument. Konsumenternas makt och inflytande bör öka generellt, dels genom ökat engagemang och organisering, dels genom välinformerade konsumenter. Konsumentmakt handlar i grunden om att kommunicera med säljare och producenter vilka varor och tjänster som efterfrågas respektive inte efterfrågas, samt att priset är rimligt. Konsumenterna har allt att vinna på att kunna välja utifrån tydlig information och därmed kunna tillvarata sina rättigheter och intressen. Om en produkt blir för dyr p.g.a. dess förpackning bör det vara upp till konsumenten att välja bort den produkten.

Motionären skriver om onödiga förpackningar, men de är sällan onödiga utifrån handelns perspektiv. "Inbrottssäkra" förpackningar finns främst för att förhindra stölder av småkomponenter. Det kan man förstås hindra genom att flytta försäljningen bakom disk vilket dock kan innebära att priset måste höjas p.g.a. personalkostnader. Förpackningar har också en skyddande, hygienisk och marknadsförande roll vilket bör vara upp till företagen själva att besluta om. Vad gäller förpackningars miljövänlighet så finns ett producentansvar för alla förpackningar – d.v.s. tillverkaren/säljaren är skyldig att ta tillbaka förpackningen för återanvändning/återvinning.

I vissa fall kan det anses vara ett ökande problem med barn som kan köpa alltmer med mobilen, som spel, biljetter eller annonsplats på Blocket. Ibland kan det förhålla sig så att barnet lånar ut mobilen till en kompis som sedan handlar med den. I dessa fall är det målsman som blir betalningsansvarig eftersom den står för abonnemanget. Som målsman har du rätt att häva köpet som barnet har gjort. Problemet när det gäller spel är ofta att många företag är inblandade, t.ex. abonnemangsföretaget och andra, ofta utländska, spelföretag. Därför uppstår det emellanåt komplicerade tvister som skapar mycket oro för både barn och föräldrar.

Många teleoperatörer har uppmärksammat problemet som vållar problem både för företag och för konsumenter. Efterfrågan på utvecklade spärrtjänster och speciella abonnemang anpassade efter barn har mötts av ett ökat utbud från teleoperatörerna. Exempel på sådana är abonnemang med familjetjänster som ger möjlighet till kostnadskontroll och spärrtjänster. Det finns också exempel på abonnemang där man bara kan ringa förprogrammerade telefonnummer, t.ex. hem eller till föräldrarnas mobiltelefoner, eller ta emot inkommande samtal. Kontantkort är också ett effektivt sätt att förhindra skyhöga mobilräkningar.

Motionen föreslår ”initiativ till samtal med aktörerna” för att minska möjligheterna för barn att på egen hand via telefon eller dator köpa tjänster. PS ser att sådana initiativ har tagits av företagen och föräldrar. Det ska inte handla om att totalförbjuda, snarare utveckla säkra tjänster och system som både barn, föräldrar och företag har nytta av.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:26 avslås
- Att anse motion 5:29 besvarad

FAMILJ- OCH PRIVATLIV – MOTION 5:27-5:28

5:27:1 Att Centerpartiet ska arbeta för att få en ny namnlag som syftar till att ge störst möjliga frihet till individer att själv välja sina namn.

5:27:2. Att Centerpartiet ska arbeta för att göra det möjligt för ett par att fritt sammansätta sina existerande efternamn till ett nytt efternamn.

5:28:1 Att erkänna och bejaka trofasta familjebildningar med fler än två personer i föräldra-, äktenskaps- och sambolagstiftningen.

5:28:2 Att stämman beslutar att partiet skall verka för sambo-, föräldrar och äktenskapslagstiftning som utgår från att människor själva kan avgöra hur många de vill och kan leva i ömsesidigt trofast stöd och omsorg om varandra, hem och barn.

Motionsyttrande: Centerpartiet instämmer i motionens andemening att det bör vara upp till varje familj att anta ett efternamn med ett grundläggande skydd mot namn som kan antas medföra lidande för barn.

Det finns hinder i nuvarande namnlag som bör ses över. T.ex. är det idag inte möjligt för ett gift par att ta ett av efternamnen gemensamt och behålla det andra som mellannamn. Den ene makens mellannamn måste vara den andres efternamn. Endast den ene maken tillåts nämligen antingen ta sitt gamla efternamn, eller den andres efternamn, som mellannamn. Namnlagen ställer också till besvär för personer med behov av skyddad identitet, som inte enkelt kan byta till ett vanligt son-namn för att försvinna i mängden.

En översyn av namnlagen är befogad. I en sådan måste barns skydd mot namn som kan antas medföra lidande beaktas.

Motion 5:28 menar att lagar inte bör begränsa människors samlevnad så länge det sker frivilligt mellan vuxna människor. Vidare pekar motionen på att det finns många barn som upplever att de har mer än två föräldrar och menar därför att den civilrättsliga normen om tvåsamhet bör tas bort.

PS instämmer i andemeningen att människor ska kunna välja hur de vill leva sina liv så länge de inte skadar andra. Det finns dock grundläggande svårigheter kring förslaget om att ändra den civilrättsliga normen om tvåsamhet. Det är inte bara de lagar som motionen nämner, (Sambolagen, Äktenskapsbalken och Föräldrabalken) som skulle behöva ändras som en följd att stryka tvåsamheten som norm för föräldraskapet utan det finns sannolikt många fler, t.ex. Ärvdabalken.

Centerpartiet instämmer med att många barn växer upp med flera s.k. sociala föräldrar. Det kan handla om barn vars biologiska föräldrar lever i samkönade relationer eller om barn vars biologiska föräldrar separerat. Barn kan ha lika starka band till en social förälder som till en biologisk förälder. Därför är det angeläget att alla barn har ett juridiskt skydd oavsett i vilken typ av familjebildning barnet växer upp. Att förändra den civilrättsliga tvåsamhetsnormen skulle utifrån ett barnperspektiv sannolikt komplicera mer än förenkla.

Det går inte heller att utesluta att sådana lagändringar skulle kunna få negativa konsekvenser för t.ex. jämställdheten och barns situation. T.ex. skulle det kunna uppkomma mycket komplicerade situationer när det gäller exempelvis vårdnadstvister med många inblandade.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:27 avslås
- Att Centerpartiet verkar för en översyn av namnlagen.
- Att motion 5:28 avslås

SJÖFYLLERI – MOTION 5:30

5:30:1. Att Centerpartiet verkar för att ändringarna i sjöfyllerilagen avseende promillegränsen skyndsamt ses över och anpassas efter ö- och båtlivets verkliga förhållanden och hur de verkliga olycksriskerna ser ut.

5:30:2. Att denna översyn medför att i normalfallet enbart en person har straffansvar som förare av fartyget i fråga.

5:30:3. Att Centerpartiets grundinställning till nya regler bör vara restriktiv om det inte kan visas att reglerna har en tydlig nytta som är större än de hinder och olägenheter den nya regeln medför för de berörda.

Motionsyttrande: Motionen riktar kritik mot den nya sjöfyllerilagen som trädde i kraft sommaren 2010. Den nya regeln omfattar båtar och fartyg om minst 10 meter eller med en fart av minst 15 knop. För dessa har lagen fullt ut likställts sjötrafik med vägtrafik, samt tillåtit rutinmässiga kontroller utan misstanke om brott. Motionen menar att lagändringen inte är sakligt motiverad eller väl underbyggd och yrkar på att lagen utvärderas och görs rättssäker, samt anpassas efter båtlivets verkliga förhållanden.

När propositionen om den nya sjöfyllerilagen röstades igenom i riksdagen konstaterade Civilutskottet i sitt betänkande att ”trots att gränserna höjs väsentligt innehåller propositionen inte någon analys av vilka konsekvenser regeringens förslag får för möjligheterna att öka sjösäkerheten.” Detta beroende av att det i propositionen inte redovisas hur många båtar som faktiskt berörs av lagstiftningen. Avsikten med lagen bör vara att fånga in de båtar där riskerna för trafiksäkerheten är påtagliga om de framförs under alkoholpåverkan. Vilka båtar eller fartyg som omfattas av sjöfyllerilagen bör följas upp och utvärderas för att säkerställa att lagstiftningen ger en ökad sjösäkerhet.

Problem med sjöfyllerilagen har påpekats av remissinstanser som bl.a. lett till felprioritering av bevakningsresurser. Enligt 350 undersökta sjöfylleridomar mellan 1994–2010 har sju fall av död eller allvarlig kroppsskada befunnits orsakade av berusning över 1 promille, medan ett enda sådant förekommer med lägre påverkan, som enligt domstolen inte behöver ha orsakat olyckan.

Sommaren 2010 innebar en våg av prickningar, i många fall i gränslandet kring 0,2 promille. Mest strafförelägganden, men en påtaglig ökning av rättsfall har också börjat nå domstolarna. Med all sannolikhet har Kustbevakningen uppdragat ett mörkertal. Politikens uppgift bör vara att undersöka om den nya sjöfyllerilagen har inneburit en ökad sjösäkerhet genom en utvärdering av lagen.

Motionens grundläggande andemening om att Centerpartiets grundinställning till nya regler bör vara restriktiv, om det inte kan visas att reglerna har en tydlig nytta, är relevant. Det är därför befogat att få lagen utvärderad för att få svar på vilken påverkan den haft under den tid den varit i kraft.

Partistämman beslutade:

- Att att-sats 5:30:1 avslås
- Att att-sats 5:30:2 avslås
- Att anse att-sats 5:30:3 besvarad
- Att Centerpartiet verkar för en utvärdering av sjöfyllerilagen för att bedöma hur den påverkat säkerheten och rättssäkerheten till sjöss

MOTION 5:31 – FÖRHINDRA SMYGFILMNING

5:31. Att Centerpartiet arbetar för att förhindra smygfilmning av personer utan deras godkännande.

Motionsyttrande: För Centerpartiet är den enskildes rätt till personlig integritet central.

Centerpartiet vill att ett förbud införs mot att olovligen ta bilder av någon som befinner sig inomhus i en bostad eller i ett omklädningsrum eller liknande utrymme på ett sätt som är ägnat att kränka den enskildes personliga integritet. Centerpartiet vill också att ett förbud att olovligen ta bilder införs oavsett plats om det sker på ett sätt som är påträngande, närgånget eller dolt och ägnat att allvarligt kränka den enskildes personliga integritet som privatperson.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:31 avslås
- Att Centerpartiet vill att ett förbud införs mot att olovligen ta bilder av någon som befinner sig inomhus i en bostad eller i ett omklädningsrum eller liknande utrymme på ett sätt som är ägnat att kränka den enskildes personliga integritet.
- Att ett förbud att olovligen ta bilder införs oavsett plats om det sker på ett sätt som är påträngande, närgånget eller dolt och ägnat att allvarligt kränka den enskildes personliga integritet som privatperson.

MOTION 5:32 - STOPPA TELEFONERRORN

5:32:1. Att centerpartiet verkar för ett fungerande Nix-register för företagare

5:32:2. Att muntliga avtal via telefon måste följas av ett skriftligt godkännande för att vara ett giltigt avtal.

5:32:3. Att ångerrätten även omfattar alla enskilda företag

Motionsyttrande: Hänvisas till PS yttrande till motion 5:24-5:25 där det mesta svaras på. För att undvika regelkrångel och ökade kostnader för företagen är PS av uppfattningen att frivilliga branschöverenskommelser är att föredra framför lagstiftning gällande telefonförsäljning. Bl.a. har NIX-Telefon som drivs ideellt av Föreningen NIX-Telefon efter diskussioner med företag/organisationer kommit till slutsatsen att ett spärregister för företag skulle skapa fler problem än lösningar för företagarna i form av mer administration och ökade kostnader.

Partistämman beslutade:

- Att motion 5:32 avslås
- Att Centerpartiet verkar för en översyn i syfte att motverka oseriös telefonförsäljning till näringsidkare.